

Νάξος 24/08/2026
Αρ. Πρωτ.: 17484/2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
Νομική Υπηρεσία

Δ/νση: Νάξος, Τ.Κ. 84300
Τηλεφ: 2285360101
E-mail: press@naxos.gov.gr

ΠΡΟΣ:

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
Γενική Δ/νση Εσωτερικής Λειτουργίας,
Δ/νση Διοικητικού-Οικονομικού Νοτίου Αιγαίου,
Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Ν.Π. Κυκλάδων
(Επτανήσου 35, 84100 Ερμούπολη Σύρου)

ΚΟΙΝ.:

Υπουργείο Εσωτερικών
Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής
Αυτοδιοίκησης

ΘΕΜΑ: Απόψεις του Δήμου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων επί της υπ' αριθ. πρωτ. 7515/3-8-2026 Ερώτησης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Βουλευτή κ. Σταύρου Γ. Μιχαηλίδη, με θέμα: «“Καταλύτης” εξελίξεων για λιμάνια-ακτοπλοΐα-περιφερειακή ανάπτυξη η λύση του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Νάξου».

ΣΧΕΤ.: α) Το υπ' αριθ. πρωτ. 21237/10-8-2026 έγγραφό σας, β) το υπ' αριθ. 44114/5-8-2026 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) η υπ' αριθ. 7515/3-8-2026 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω (α) σχετικού, με το οποίο ζητούνται οι απόψεις του Δήμου μας επί των διαλαμβανομένων στην υπ' αριθ. 7515/3-8-2026 Ερώτηση, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Με την απόφαση της τακτικής συνεδρίασης της 16ης Ιουλίου 2026 (ΑΔΑ: ΨΛΟΤΚΗ-335), το Δημοτικό Συμβούλιο Νάξου και Μικρών Κυκλάδων αποφάσισε, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, τη λύση του Ν.Π.Δ.Δ. «Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Νάξου» (Δ.Λ.Τ.Ν.), κατ' εφαρμογή του άρθρου 203 του ν. 5314/2026 (Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Α' 103). Η απόφαση ελήφθη κατόπιν εμπεριστατωμένης και απόλυτα τεκμηριωμένης εισήγησης αφού προηγήθηκε αναλυτική συζήτηση και τοποθέτηση υπηρεσιακών παραγόντων και αιρετών.

Η απόφαση αυτή του Δημοτικού Συμβουλίου αποτέλεσε την αναγκαία θεσμική απάντηση στην χρονίζουσα αδυναμία νόμιμης λειτουργίας του νομικού προσώπου, όπως αναλυτικά εκτίθεται στην απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Η διαιώνιση της κατάστασης αυτής θα συνιστούσε πραγματική παθογένεια εις βάρος των λιμένων, των χρηστών τους και της νησιωτικής ανάπτυξης.

Κατά το άρθρο 203 παρ. 3 του ν. 5314/2026, ο Δήμος υπεισέρχεται στις αρμοδιότητες του λυόμενου νομικού προσώπου υπό καθεστώς καθολικής διαδοχής ως προς το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Ουδμία αρμοδιότητα, υποχρέωση ή παροχή προς τους χρήστες των λιμένων καταργείται ή περιορίζεται.

Επισημαίνουμε δε ότι μεγάλος αριθμός Λιμενικών Ταμείων διαθέτουν από έναν έως τρεις το πολύ υπαλλήλους, με αποτέλεσμα εν τοις πράγμασι για όλα τα θέματα των Ταμείων (οικονομική υπηρεσία, είσπραξη τελών, διαχείριση λιμένων, ωρίμανση και εκτέλεση έργων κλπ) να ασχολούνται οι αντίστοιχες υπηρεσίες των Δήμων.

B. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

Επί του 1ου ερωτήματος (διαφάνεια, λογοδοσία και εκπλήρωση της αποστολής των νησιωτικών λιμένων)

Η άσκηση των λιμενικών αρμοδιοτήτων από τις υπηρεσίες του Δήμου δεν συνεπάγεται έλλειμμα διαφάνειας και λογοδοσίας αλλά το αντίθετο. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Λ.Τ.Ν. αποτελούσε διορισμένο όργανο, συγκροτούμενο κατά πλειοψηφία από πρόσωπα οριζόμενα από την εκάστοτε δημοτική πλειοψηφία. Αντιθέτως, μετά τη λύση, το σύνολο των αποφάσεων λιμενικής πολιτικής λαμβάνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημοτική Επιτροπή, όργανα άμεσα εκλεγμένα ή αναδεικνυόμενα από άμεσα εκλεγμένο σώμα, στα οποία οι δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας μετέχουν θεσμικά, με πλήρη δικαιώματα λόγου, ελέγχου, υποβολής ερωτήσεων, αιτημάτων λογοδοσίας και καταψήφησης. Οι συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου είναι δημόσιες και μεταδίδονται, τα δε θέματα λιμένων εισάγονται πλέον ενώπιον του συνόλου των 27 μελών του, αντί ενός ολιγομελούς διοικητικού συμβουλίου.

Περαιτέρω, το σύνολο των πράξεων (αναλήψεις υποχρεώσεων, συμβάσεις, εντάλματα) αναρτάται στη «Διαύγεια» και στο ΚΗΜΔΗΣ και υπόκειται στους προβλεπόμενους ελέγχους νομιμότητας από τις υπερκείμενες αρχές (Αποκεντρωμένη Διοίκηση) και από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ως προς την εκπλήρωση της αποστολής των λιμένων, η συντήρηση, η ανάπτυξη και η φροντίδα της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης ασκούνται εφεξής από τις οργανωμένες Τεχνικές Υπηρεσίες και την επίσης οργανωμένη Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου, με αποδεδειγμένη εμπειρία στις διαδικασίες του ν. 4412/2016, ήτοι η έλλειψη της οποίας ματαίωνε πλήθος διαγωνιστικών διαδικασιών. Με την επικείμενη τροποποίηση του Ο.Ε.Υ. (άρθρο 205 παρ. 6 ν. 5314/2026) προβλέπεται η σύσταση διακριτής οργανικής μονάδας λιμένων.

Επί του 2ου ερωτήματος (ανταποδοτική αξιοποίηση των λιμενικών τελών)

Η θέση της Ερώτησης περί ένταξης των λιμενικών τελών στα γενικά έσοδα του Δήμου, δεν είναι ακριβής. Κατά το άρθρο 421 παρ. 2 του ν. 5314/2026, τα λιμενικά τέλη (προσόρμισης, παραβολής, πρυμνοδέτησης, ειδικά τέλη ελλιμενισμού) αποτελούν έσοδο των δημοτικών λιμενικών ταμείων *ή των δήμων, κατά περίπτωση*, και διατίθενται αποκλειστικά για την κάλυψη δαπανών εκτέλεσης, συντήρησης και βελτίωσης των λιμενικών έργων και εγκαταστάσεων και των παρεχόμενων λιμενικών υπηρεσιών προς τους χρήστες. Ο ανταποδοτικός χαρακτήρας και ο ειδικός προορισμός των τελών προβλέπονται, δηλαδή, ευθέως εκ του νόμου και ακολουθούν το έσοδο ανεξαρτήτως του φορέα είσπραξης.

Σε επίπεδο δημοσιονομικής εφαρμογής, τα έσοδα και οι δαπάνες λιμένων εγγράφονται σε διακριτούς κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του Δήμου, διαχειρίζονται αυτοτελώς ως ανταποδοτική υπηρεσία και υπόκεινται στον έλεγχο ισοσκελίσης των ανταποδοτικών υπηρεσιών κατά την κατάρτιση και τον έλεγχο νομιμότητας του προϋπολογισμού. Η τήρηση της αρχής της ανταποδοτικότητας ελέγχεται, επομένως, τόσο από την οικονομική υπηρεσία και τον Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου (ο οποίος υφίσταται και ασκεί πλήρως τα καθήκοντά του σε αντίθεση με το λυθέν Ν.Π.Δ.Δ), όσο και από την εποπτεύουσα αρχή και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επιπλέον, τα μεταφερόμενα ταμειακά υπόλοιπα του Δ.Λ.Τ.Ν., προερχόμενα από ανταποδοτικά τέλη,

διατηρούν τον νόμιμο προορισμό τους και θα διατεθούν αποκλειστικά για λιμενικά έργα και υπηρεσίες, σε αντίθεση με το παρελθόν που συσσωρεύονταν ανεκμετάλλευτα, διότι το νομικό πρόσωπο αδυνατούσε να τα διαθέσει για έργα.

Επί του 3ου ερωτήματος (αποτροπή διάθεσης των εσόδων για άλλες ανάγκες)

Η αποτροπή διασφαλίζεται από τις υφιστάμενες θεσμικές δικλείδες όπως: (α) την ρύθμιση του άρθρου 421 παρ. 2, (β) την υποχρεωτική εγγραφή σε διακριτούς κωδικούς και τη λογιστική παρακολούθηση της ανταποδοτικής υπηρεσίας λιμένων (γ) τον έλεγχο νομιμότητας του προϋπολογισμού και των αναμορφώσεών του από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση (δ) τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των χρηματικών ενταλμάτων και των συμβάσεων (ε) τον έλεγχο του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α. επί της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και (στ) τον θεσμοθετημένο έλεγχο εντός του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Δήμος υποχρεώνεται, επιπλέον, να αποτυπώνει διακριτά στον απολογισμό του την πορεία εσόδων-δαπανών λιμένων, ώστε η ανταποδοτική χρήση να είναι δημόσια επαληθεύσιμη.

Επί του 4ου ερωτήματος και 5ου ερωτήματος (φερόμενο αρνητικό κεκτημένο για άλλα Λιμενικά Ταμεία και επιπτώσεις στο ακτοπλοϊκό δίκτυο)

Το άρθρο 203 του ν. 5314/2026 δεν επιβάλλει τη λύση των δημοτικών λιμενικών ταμείων, αλλά αυτή εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια κάθε Δήμου ανάλογα με τις συνθήκες λειτουργίας των νομικών του προσώπων. Κάθε δήμος σταθμίζει τις δικές του συνθήκες και θα ήταν πράγματι άδικο και ατελέσφορο να υπάρχει μια γενική οριζόντια απαγόρευση λύσης νομικών προσώπων όπως τα Λιμενικά Ταμεία που αποδεδειγμένα αδυνατούν να εκτελέσουν στοιχειωδώς τη λειτουργία τους. Υπενθυμίζουμε ότι το έτος 2019 (απόφαση 152/2019 ΑΔΑ: 7Μ8ΔΩΚΗ-Β2Υ) ο Δήμος μας προέβη στη λύση του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού Αθλητισμού Περιβάλλοντος Παιδείας Πρόνοιας και Αλληλεγγύης («ΝΟ.Π.Π.Α.Π.Π.Α») που υπολειτουργούσε με δύο μόνο υπαλλήλους και πλήθος παρόμοιων προβλημάτων, με αποτέλεσμα σήμερα οι σχετικές αρμοδιότητες να εκτελούνται άρτια και αποτελεσματικά από τις οργανωμένες υπηρεσίες του Δήμου. Απόδειξη της ορθότητας της απόφασης αυτής είναι ότι μεταγενέστερα καταργήθηκαν νομοθετικά τα νομικά πρόσωπα των δήμων όπως οι σχολικές επιτροπές κ.λπ.

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων του ν. 5314/2026 στο εθνικό ακτοπλοϊκό δίκτυο ανήκει στην αρμοδιότητα των ερωτώμενων Υπουργείων. Από την οπτική, πάντως, του Δήμου μας, ο οποίος διαχειρίζεται λιμένες κρίσιμους για την ακτοπλοϊκή συνδεσιμότητα των Κυκλάδων και των Μικρών Κυκλάδων, επισημαίνεται ότι η λύση του Δ.Λ.Τ.Ν. ουδεμία αρνητική επίπτωση θα έχει στην ακτοπλοΐα. Η λειτουργία των λιμένων συνεχίζεται αδιάλειπτα υπό τον Δήμο ως καθολικό διάδοχο, η συνεργασία με τη Λιμενική Αρχή (άρθρο 421 παρ. 4) παραμένει απρόσκοπτη, οι δε εκκρεμείς και προγραμματιζόμενες λιμενικές επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων των συγχρηματοδοτούμενων έργων που μεταφέρονται κατ' άρθρο 205 παρ. 7, αποκτούν πλέον ρεαλιστική προοπτική υλοποίησης, την οποία η προηγούμενη οργανωτική μορφή αποδεδειγμένα δεν μπορούσε να εξασφαλίσει. Η αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών που καθίσταται εφικτή λειτουργεί υπέρ του ακτοπλοϊκού δικτύου και της περιφερειακής ανάπτυξης.

Ο Δήμαρχος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων

Δημήτριος Λιανός

Digitally signed by
DIMITRIOS LIANOS
Date: 2026-08-24 14:18 EEST